

Informačné listy

Fakulty architektúry STU v Bratislave
ročník 13, akademický rok 2006/2007,
október - november

2-3

PRÍHOVOR PRODEKANKY

Foto: S. Saporová

Vážení kolegovia, vážení študenti,

Vrelo som uvítala možnosť prihovoriť sa Vám prostredníctvom Informačných listov FA STU. Je to jedna z možností ako sa s Vami podeliť o radosť z toho čo sa podarilo a darí, ako i vítaný priestor na informovanie, prezentáciu zámerov, či nastolenie problémov a otázok pri hľadaní optimálnych ciest ďalšieho smerovania.

V prvom rade by som sa Vám však rada poďakovala za spoluprácu v predchádzajúcom období. Najmä vďaka Vášmu úsiliu sa podarilo naplniť zásadné a rozhodne nie ľahké úlohy ako i mnohé predsavzatia, ktorých za uplynulé štyri roky nebolo málo.

V mojom príhovore by som preto rada aspoň stručne zhodnotila predchádzajúce obdobie a načrtla základné predstavy rozvoja oblastí, ktoré mi boli zverené a ktoré budem spravovať i naďalej - doktorandské štúdium a oblasť zahraničných vzťahov.

Doktorandské štúdium

V rámci doktorandského štúdia chcem nadviazať na zavedený systém štúdia a odborné aktivity, ktoré sa stali jeho pevnou súčasťou.

V študijnej časti doktorandského štúdia je to predovšetkým inovovaná forma jeho študijnej časti, ktorá pozostáva z pevného systému prednášok – prednáškových cyklov. Pravidelnosť prednášok, bohatšie spektrum prednášateľov, vrátane zaraďovania prednášok hosťujúcich docentov a profesorov zo zahraničia, diskusie, exkurzie... mali a majú zabezpečiť zvyšovanie kvality študijnej časti doktorandského štúdia.

V predchádzajúcom období sa hľadala ako optimálna skladba prednáškových cyklov, jednotlivých predmetov, tak ich štruktúra ako i rozsah. Nie vždy sa však dalo naplniť stanovený rozsah prednášok, či účasť študentov v celom bohatom spektre prednáškových cyklov. Zvýšený dôraz v rámci predmetovej skladby sa kládol na osvojenie si metód vedeckej práce ako nevyhnutnej bázy pre úspešné zvládnutie projektu dizertačnej práce, samotnej dizertačnej práce, vedeckej a publikačnej činnosti.

Vo vedeckej časti doktorandského štúdia sa pokračovalo v tradícii organizovania odborného seminára pre doktorandov spojeného

s prezentáciou rozpracovanej témy dizertačnej práce. Väčší dôraz sa kládol na širšie zapojenie pedagógov - garantov študijných programov a školiteľov do diskusie k prezentovanému príspevku, s cieľom odborne usmerniť a posunúť práce k vyššej kvalite.

Kvalitu vedeckej časti doktorandského štúdia mala a má zvýšiť najmä priama väzba tém doktorandského štúdia na vedecko-výskumné úlohy školiteľa, respektíve ústavu, čo má doktorandom zabezpečiť priamu účasť na vedeckom bádani a prezentácii jeho výsledkov formou vystúpení na konferenciách a publikovaním.

Uplatňovaním harmonogramu štúdia s pevnou organizáciou dizertačných skúšok (stanovením termínu odovzdania projektu dizertačnej práce, ako i termínu pre dizertačné skúšky) sa podarilo zvýšiť úspešnosť realizácie dizertačných skúšok, ako i obhajob dizertačných prác najmä interných doktorandov. (Počet úspešne vyškolených interných doktorandov sa od roku roku 2002 (4 doktorandi), zvýšil na 17 obhájených, odovzdaných a na obhajobu čakajúcich prác v roku 2006. Fakulta vďaka tomu získava väčší počet miest pre interných doktorandov, ústavy majú vítanú posilu pre výskum a pedagogiku a za úspešne vyškolených doktorandov aj finančné prostriedky do svojho rozpočtu. V rokoch 2007 až 2008 by sa tento výsledok mal prejavovať i v zvýšenej výške mimoriadnej finančnej dotácie z grantu STU, ktorá by mohla pomôcť aspoň na začiatku stabilizovať schopných doktorandov na fakulte.

Získaním projektov ESF, predovšetkým projektu *Podpora rastu vedomostí a ľudského potenciálu pre zvládnutie budúcich zmien v rozšírenej Európe vo vzťahu k rozvoju územia Bratislavského regiónu* cieleného výlučne pre doktorandov sa podarilo aspoň čiastočne a v určitom časovom období zlepšiť materiálové vybavenie doktorandov a oceniť ich zvýšené úsilie príplatkom k štipendiu. Rovnako ako aj oceniť úsilie pedagógov pôsobiacich v 3. stupni štúdia.

Žiaľ, štátna administratíva spravujúca medzinárodné projekty nezvláda veľký počet projektov a na čas pozastavila vyplácanie finančných prostriedkov bežiacim projektom.

Za najzávažnejšie úlohy do budúcnosti v rámci doktorandského štúdia považujem:

- Zvyšovanie kvality doktorandského štúdia prostredníctvom intenzívnejšej práce s doktorandmi, najmä ich priamou účasťou na vedeckovýskumnej činnosti svojich školiteľov.
- Podporu odbornej a materiálovej bázy doktorandského štúdia cez „fakultné“ granty cielené orientované na doktorandov a postdoktorandov. (Jedným z najdôležitejších cieľov je stabilizovanie úspešných doktorandov na fakulte.)
- Úspešnú akreditáciu študijných programov v 3. stupni štúdia s obmedzenou platnosťou.

- Pokračovanie v začatom trende zvyšovania úspešnosti ukončenia internej formy doktorandského štúdia dizertačnou prácou (jej odovzdaním v čase trvania interného doktorandského štúdia).
- Stabilizovanie až nárast súčasného počtu prijímaných doktorandov (24 doktorandov v roku 2006) najmä v internej forme, pričom nevyhnutnou podmienkou je úspešnosť súčasných doktorandov, ale i zvyšovanie kvalifikačného rastu pedagógov.
- Zavŕšenie zavedenia kreditného systému v rámci doktorandského štúdia (Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách).
- Zjednodušenie a skvalitnenie organizačného zabezpečenia doktorandského stupňa štúdia, implementáciou AIS.
- Vydávanie úspešných dizertačných prác, ako aj zborníka zo seminára pre doktorandov.
- Prípravu študijných materiálov pre predmety študijnej časti doktorandského štúdia.

Tieto ciele je možné realizovať len cez systém cielených opatrení a zanietou prácou všetkých zúčastnených. V budúcom období by sa mal klásť dôraz na dôsledný výber kvalitných uchádzačov s vyhraneným záujmom o doktorandské štúdium, o vedecké bádanie a pôsobenie v pedagogickom procese. Mala by sa zintenzívniť systematická práca vo vzťahu školiteľ – doktorand. V legislatívnom prostredí, v ktorom má doktorand štatút študenta a jeho výkon vo vedeckej časti štúdia závisí najmä od miery jeho zapojenia do vedeckovýskumnej práce a pedagogického procesu je dobre fungujúci odborný, ale i ľudský vzťah školiteľa a doktoranda hlavným stimulom kvality jeho práce, ako i plnenia si jeho štandardných povinností.

Zahraničné vzťahy

Rozvíjanie vzťahov so zahraničím je neoddeliteľnou súčasťou pedagogických a vedeckovýskumných aktivít fakulty.

Fakulta architektúry si za predchádzajúce obdobie upevnila svoju pozíciu v rámci medzinárodných organizácií, ktorých je členom. Fakulta zorganizovala na svojej pôde výročnú konferenciu a významné zasadania hneď niekoľkých organizácií: EAEA-u (European Architectural Endoscopy Association) v roku 2002, AESOP-u (European Association of the Schools of Planning) v roku 2006, ECLAS-u rovnako v roku 2006.

V rámci EAAE (European Association of Architectural Education) zástupcovia fakulty aktívne vystupovali na každoročnom stretnutí dekanov v Chanii, ako i na sprievodných podujatiach viažucich sa k diskusiám o forme výučby architektonickej a urbanistickej tvorby ako aj výučby technických disciplín na školách architektúry. Členstvo v ACSA (Association of Collegiate Schools of Architecture) bolo korunované odmenou našej študentky v celosvetovej študentskej súťaži.

Silnou stránkou fakulty bola už tradične realizácia študentských mobilit najmä v rámci projektu SOCRATES-ERASMUS. FA zaujíma v úspešnosti realizovaných študentských mobilit už niekoľko rokov 1. miesto na úrovni STU a popredné miesto v rámci fakúlt na Slovensku.

Úspešnosť realizovaných projektov je možné pripísať jednak vysokému záujmu zo strany študentov, ale aj zavedenému systému ich výberu, dôslednému dodržiavaniu princípov projektu (bezproblémové uznávanie absolvovaného študijného programu na základe schváleného „learning agreement“), ako i strategického výberu partnerských univerzít.

Verím, že k úspešnosti mobilit našich študentov prispel i každoročne organizovaný INFORMAČNÝ SEMINÁR a MOBILITY REPORT, ktorý je zdrojom bezprostredných informácií o možnosti mobilit ponúkaných fakultou, či mobilit cez projekt Leonardo da Vinci, cez agentúru SAIA a ďalších. Navyše je platformou pre prezentáciu skúseností a poznatkov študentov, ktorí sa mobilít už zúčastnili.

V rámci učiteľských mobilit je zrejмый nárast vycestovaní. Ide najmä o krátkodobé pobyty. Slabšou stránkou je získavanie pedagogických štipendií cez agentúru SAIA, pričom možnosti sú skutočne bohaté. Dôvodom je dlhšia dĺžka pobytov, ktorej využitiu bránia vo väčšine prípadov pedagogické povinnosti. Verím však, že najmä mladší pedagógovia si v budúcom období vytvoria priestor pre získavanie skúseností zo stáží na zahraničných univerzitách.

Vo väčšej miere je však možné využívať Národný štipendijný program pre hosťujúcich pedagógov (profesorov, docentov, odborných asistentov) pre pôsobenie na našej fakulte.

Z palety medzinárodných odborných podujatí, ktoré sa organizovali na pôde fakulty by som rada vyzdvihla za predchádzajúce obdobie - okrem už spomínaných výročných konferencií ECLAS, AESOP a EAEA - podujatia v rámci projektu PERSEUS, LUDA (Ústavom urbanizmu a centrom SPECTRA), konferenciu a workshop MIND(21)HOUSE (doc. Dohnány, arch. Hrašková), odborné podujatia v rámci programu UNIVERSAL DESIGN (doc. Samová a kol.) sériu podujatí KRIŽOVATKY MYŠLIENOK A NÁPADOV - *Crossroads of Ideas or Get the Heads Together* (arch. Koščo a kol.)...

Letné školy a workshopy sú snáď tou najprirodzenejšou formou kontaktovania sa našej fakulty so zahraničnými univerzitami, vzhľadom na jej tvorivé zameranie. Rozširovanie tejto formy medzinárodnej spolupráce je veľmi perspektívne a príťažlivé. Práve v tomto smere vidím cestu ako nielen upevňovať tradičné kontakty (cez nadáciu Romualdo del Bianco, TU Viedeň, VUT Brno, FA Lyon...), ale získavať i nové. Navyše využívanie formy workshopov a letných škôl považujem za dôležité obohatenie a skvalitnenie pedagogického procesu, najmä ateliérovej tvorby. Mohli by sme vo väčšej miere využívať príťažlivosť polohy našej univerzity v stredoeurópskom priestore ako i výzvy (či problémy) súčasného územného rozvoja našich miest pre organizovanie uvedených podujatí práve na pôde našej fakulty, respektíve v jej detašovanom pracovisku.

Veľká vďaka patrí tým, ktorí realizovali a tradične realizujú cyklické či tematicky orientované študijné cesty pre študentov či pedagógov fakulty. Pre dnešok je príznačné osobné spoznávanie krajín, miest, kultúr. Pre študentov architektúry, architektov by malo platiť dvojnásobne, nakoľko poznanie kontextu diela je neodmysliteľné pre jeho pochopenie.

Charakteristickou črtou fakúlt architektúry je účasť ich študentov v medzinárodných súťažiach, ktoré sú priestorom pre meranie síl samotných študentov, ale i prezentáciou fakulty. V tomto smere býva naša fakulta často úspešná. Ponuka súťaží, najmä tých reprezentatívnych, sa však nie celkom doceňuje a využíva, či priamo iniciuje pedagógmi.

Medzi hlavné oblasti a úlohy, ktorým je potrebné venovať v oblasti zahraničných vzťahov v nadchádzajúcom období pozornosť patria:

- Zabezpečenie úspešnej realizácie programu SOCRATES-ERASMUS, Leonardo da Vinci v tradičnom i rozšírenom spektre aktivít - ERASMUS-MUNDUS, tematické siete, intenzívne projekty, projekt Tempus... Tieto programy majú priamu väzbu na pedagogický proces a začleňovanie našej fakulty do európskeho vzdelávacieho priestoru. Overujú úroveň a štruktúru našich študijných programov v medzinárodnej „súťaži“ škôl.
- Realizácia obsahovej a organizačnej stránky štúdia zahraničných študentov na FA, čo môže predstavovať pre budúcnosť nezanedbateľný zdroj príjmov, ale najmä plnohodnotnejšie sa etablovanie fakulty v sieti európskych univerzít ponúkajúcich vzdelanie v anglickom jazyku.
- Realizácia výstav v spolupráci so zahraničným partnerom (univerzitou, profesijnou organizáciou), ako priama súčasť výmeny skúseností, prezentácie výsledkov tvorby, informácií, osvetly a kultúry.
- Realizácia prednášok význačných zahraničných architektov na pôde FA, ktorá bezprostredne k výchove architektov patrí.
- Pokračovanie v úspešnej tradícii účasti našich pedagógov a študentov na zahraničných súťažiach, výstavách a workshopoch, ako i v poriadaní každoročných študijných ciest.
- Realizácia propagácie štúdia na FA pre zahraničných študentov (informačný materiál o FA, webová stránka).

Verím, že práve vďaka Vám sa podarí tieto úlohy naplniť a posunúť našu fakultu o krok ďalej na ceste k zvyšovaniu jej dobrého mena v európskom vzdelávacom priestore.

Akademická pôda je inšpiratívne a podnetné prostredie tak pre študentov, ako i samotných pedagógov. Dáva priestor pre tvorivosť, diskusie, bádanie, hľadanie nekonvenčných riešení, prekračovanie bariér... V nadchádzajúcom období sa budem snažiť spoluvytvárať vhodné podmienky a rámec pre napĺňanie všetkých pozitívnych snažení.

doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.

štatutárna zástupkyňa dekana FA STU

a prodekanka pre zahraničné styky a doktorandské štúdium

NOVÁ VEDECKÁ A UMELECKÁ RADA FA STU V BRATISLAVE

Na riadnom zasadaní AS FA STU dňa 3. októbra 2006 AS FA STU schvaloval nových členov Vedeckej a umeleckej rady FA STU. V tajnom hlasovaní bola potvrdená táto VaUR FA STU:

Predseda - Dr. h. c. prof. PhDr. Ľudovít Petránsky, DrSc.

Podpredseda - prof. Ing. arch. Julián Keppl, PhD.

Členovia: prof. Ing. arch. Matúš Dulla, DrSc., prof. Ing. arch. Maroš Finka, PhD., prof. Ing. arch. Peter Gál, PhD., doc. Ing. arch. akad. arch. Ivan Gürtler, PhD., doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD., doc. Ing. arch. Peter Kardoš, PhD., prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD., Ing. arch. Pavel Nahálka, PhD., prof. Ing. arch. akad. arch. Ivan Petelen, PhD., doc. Ing. arch. akad. arch. Peter Puškár, PhD., Ing. arch. Branislav Somora, PhD., prof. Ing. arch. Michal Šarafín, DrSc., prof. Ing. arch. Robert Špaček, CSc., doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD., prof. Ing. arch. Peter Vodrážka, PhD., prof. Ing. Pavol Vreštiak, PhD.

Mimofakultní členovia:

Ing. arch. Peter Bouda, hosť. doc. Ing. arch. Vojtech Hrdina, PhD., prof. akad. soch. Jozef Jankovič, hosť. prof. Ing. arch. Martin Kusý, prof. Ing. arch. Peter Pásztor, PhD., prof. Ing. Peter Plavčan, PhD., prof. Ing. Ján Tuček, CSc. a Ing. arch. Ľubomír Závodný.

Čestní členovia:

doc. Ing. arch. Juraj Koban, prof. Ing. Dušan Petráš, CSc., doc. Ing. Milan Rajnoch, CSc. a Ing. arch. Radek Pšenička.

- kf -

Európsky sociálny fond

JAZYKOVÝ KURZ NEMČINY

pre zamestnancov a doktorandov FA

V rámci projektu ESF *Centrum celoživotného vzdelávania - zvyšovanie odborných zručností zamestnancov* Vám kabinet jazykov ponúka nasledovné jazykové kurzy NEMČINY:

NEMČINA pre falošných ZAČIATOČNÍKOV (s použitím sugestopedickej metódy SUPERLEARNING). Najviac vyhovuje intenzívny 1-2 týždňový kurz v januári.

NEMČINA pre stredne pokročilých - konverzácia na bežné témy, rozšírenie slovného zásoby, systematizácia gramatiky.

ODBORNÁ KOMUNIKÁCIA v odboroch študovaných na FA (záleží na tom, kto sa prihlási). Kurz môže byť zameraný na:

- ústnu komunikáciu o architektúre (videofilmy),
- písomnú komunikáciu potrebnú v profesii architekta,
- rozšírenie odbornej terminológie (učebnica).

Záleží od Vášho záujmu, ktorý kurz sa otvorí (podľa jazykovej úrovne) a kedy sa kurz bude konať (počas semestra alebo intenzívnou formou v januári a v júni).

Prihlasujte sa na e-mailovú adresu:

zahorcova@fa.stuba.sk.

Tešíme sa na Váš záujem.

ACADEMIA VÝROČITO

Už po desiatykrát sa v dňoch 11.-13.10. v PKO uskutočnil veľtrh pomaturitného vzdelávania Academia. Podujatie, ktoré začínalo v pomerne skromných priestoroch vestibulu Strojníckej fakulty STU, sa v tomto jubilejnom roku ledva zmestilo do oboch hlavných sál bratislavského PKO. Fakulta architektúry sa na tomto podujatí prezentovala pravidelne už od prvého ročníka. Okrem výstavných panelov, prezentáciou študentských prác, propagačných materiálov či videoprezentácie, vždy poskytla záujemcom o štúdium predovšetkým kvalifikované informácie o prijímacom konaní, študijných programoch a pod. Iste sa ne jeden z našich súčasných študentov, a možno už i absolventov, dostal do osobného kontaktu so svojou alma mater práve na Akademii, či už to bolo v priestoroch bratislavského Domu techniky, Domu odborov alebo v estrádnej hale PKO.

Význam podujatia v jubilejnom ročníku podčiarkla i prítomnosť ministra školstva na slávnostnom otvorení. Pre nás bol tento rok zaujímavý aj tým, že náš stánok (jeden z najväčších z STU) bol situovaný priamo pri nástupe na monumentálne schodište, ktoré je známou súčasťou atmosféry televíznej šou Let's Dance. Medzi oboma ramenami tohto schodišťa sa v trochu hlučnej atmosfére odohrávali aj prezentácie jednotlivých zúčastnených škôl, univerzít, fakúlt, vzdelávacích a podporných inštitúcií.

Zaujímavým poznatkom, ktorý sa potvrdzuje už takmer pravidelne, je ten fakt, že väčšina záujemcov o štúdium má už vopred slušne preštudované údaje z našej webovej stránky, a preto aj pomerne presne špecifikované otázky na pracovníčky študijného oddelenia. Veľmi dobre bývajú informovaní aj učitelia zo stredných škôl, poverení tzv. profesijným poradenstvom. Veľtrh takéhoto typu znamená pre všetkých záujemcov možnosť získania skutočne aktuálnych informácií nielen o prijímacom konaní, ale aj o celom priebehu štúdia, či živote fakúlt a univerzít.

Už niekoľko rokov je súčasťou veľtrhu aj prezentácia zahraničných škôl i profesionálnych súkromných inštitúcií poskytujúcich vzdelanie, štúdium so zamestnaním, či cestovaním rovnako, ako aj pôžičky a štipendiá. Najväčší záujem je však stále o vysokoškolské štúdium, kde sa naša fakulta určite drží na čelných miestach rebríčka top-ten. Dôkazom je takmer neustále pribúdajúci počet uchádzačov o bakalárske i inžinierske štúdium na nej.

Ing. arch. Pavel Nahálka, PhD.

ROZVOJ VIDIEKA VO VEDOMOSTNE ORIENTOVAanej SPOLOČNOSTI

V dňoch 15. až 17. októbra 2006 sa vďaka podpore Agentúry na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-20-025705 konala konferencia *Rozvoj vidieka vo vedomostne orientovanej spoločnosti*, ktorej spoluorganizátormi boli Fakulta

architektúry STU v Bratislave, ECOVAST, Fyzikálny ústav SAV a Pamiatkový ústav SR.

ECOVAST (European Council for the Village and Small Town) - Európska rada pre dedinu a malé mesto - je nevládnou celoeurópskou organizáciou založenou v roku 1984, ktorej členom je aj Slovenská republika (zaregistrovaním slovenskej sekcie ako občianskeho združenia v roku 1993). Vyvíja aktivity s cieľmi zachovania a oživenia hospodárskej, sociálnej a kultúrnej životaschopnosti, administratívnej identity vidieckych spoločenstiev po celej Európe, zachovania a podpory citlivej a tvorivej obnovy pôvodných stavieb a prírodného prostredia týchto spoločenstiev pre vybudovanie *Európskeho vidieckeho domu*. Svoje aktívne pracovné skupiny má pre oblasť vidieckej architektúry, vidieckeho rozvoja a turizmu a ochrany krajinoobrazu. Okrem aktívnej účasti pri praktických projektoch organizuje konferencie, semináre a iné podujatia.

Hlavnými témami konferencie boli - špecifické problémy rozvoja vidieka a vidieckeho priestoru v informačnej spoločnosti, nové technológie a rozvoj vidieka a predpoklady udržateľného rozvoja vidieka. Účastníci sa v jednotlivých sekciách venovali hlavným témam vrátane vízií, stratégií a možných inovácií rozvoja vidieka. Priestor bol venovaný aj samostatným oblastiam výskumu a vývoja v oblasti priestorového rozvoja informačnej vedomostne orientovanej spoločnosti na lokálnej úrovni integrujúc kvalitatívne faktory rozvoja v ich synergickom pôsobení a ich možnej aplikácii v kontexte priestorovej kvality ako podmienky rozvoja vedomostne orientovanej spoločnosti. Konferencia bola doplnená sprievodnou exkurziou - návštevou lokalít vidieckych sídiel Slovenska, akými boli napr. Horné Saliby, Matúškovo a Modra.

Ing. Ľubomír Jamečný, PhD.

Európsky sociálny fond

JAZYKOVÝ KURZ ANGLIČTINY pre zamestnancov FA

V rámci projektu ESF *Centrum celoživotného vzdelávania - zvyšovanie odborných zručností zamestnancov* Vám kabinet jazykov ponúka nasledovné jazykové kurzy ANGLIČTINY:

ANGLIČTINA pre „falošných“ ZAČIATOČNÍKOV (intenzívny 1-týždňový kurz v januári, s príp. pokračovaním v júni).

ANGLIČTINA pre stredne pokročilých

Konverzácia na bežné témy a rozšírenie slovnej zásoby (podľa záujmov a potrieb prihlásených), systematizácia gramatiky. (intenzívny 1-týždňový kurz v januári, s príp. pokračovaním v júni).

ODBORNÁ KOMUNIKÁCIA v angličtine pre stredne pokročilých v odbore architektúra a urbanizmus s nácvikom prezentačných techník. (intenzívny 1-týždňový kurz v januári, s príp. pokračovaním v júni).

Záleží od Vášho záujmu, ktorý kurz sa otvorí.

Prihlasujte sa na e-mailové adresy:

archlebova@fa.stuba.sk alebo **motesicka@fa.stuba.sk**

ÚSPECH FA STU V SÚŤAŽI O CENU PROF. JOZEFA LACKA (16. ročník)

Cena prof. J. Lacka je prestížnou študentskou súťažou. Hlavná cena sa každoročne udeľuje najlepšej diplomovej práci v danom akademickom roku absolventovi ktorejkoľvek zo škôl s architektonickým zameraním na Slovensku.

Tradiáciu udeľovania tejto ceny sa v roku 1990 rozhodol založiť Spolok architektov Slovenska (SAS) v spolupráci s Fondom výtvarných umení (FVU) "...ako trvalú poctu pamiatke významného predstaviteľa modernej slovenskej architektúry, ktorý sa počas svojej tvorivej činnosti významnou mierou zaslúžil o odbornú profiláciu Fakulty architektúry, ako aj profilu absolventa architektúry."

Do tohto ročníka súťaže o Cenu prof. Jozefa Lacka bolo nominovaných jednotlivými školami spolu 21 absolventských projektov - FA STU Bratislava (9), KA SvF STU Bratislava (5), KA VŠVU Bratislava (5) a FU TU Košice (2).

Diplomové práce, ktoré sa dostanú do národného kola a sú predmetom súťaže, nominujú jednotlivé školy a musia na základe Štatútu ceny prejsť fakultným (katedrovým, prípadne školským) kolom a spĺňať tak mimoriadne kvalitatívne kritériá a byť reprezentatívnou vzorkou školy.

Na Fakulte architektúry STU boli práce postupujúce do národného kola súťaže o Cenu prof. Jozefa Lacka vybrané z diplomových prác, ktoré navrhli jednotlivé obhajobné komisie do školského kola súťaže (15 prác), z ktorých porota v zložení:

prof. Ing. arch. Ján Antal, PhD., doc. Ing. arch. Peter Kardoš, PhD., doc. Ing. arch. Rudolf Šutovský, PhD., doc. Ing. arch. Ernest Nagy, PhD. a Ing. arch. Milan Andráš, PhD. vybrala z týchto absolventských projektov 9 prác, ktoré pre ich mimoriadne kvality nominovala na postup do národného kola súťaže.

Chaban Peter: *Administratívne centrum.*

doc. Ing. arch. akad. arch. Ivan Gürtler, PhD.

Juřena Dušan: *Ministerstvo kultúry a centrum umenia.*

doc. Ing. arch. akad. arch. Ivan Gürtler, PhD.

Gonda Peter: *Prezentačné centrum.*

Ing. arch. Mária Žitňanský, PhD.

Dlesk René: *Konverzia územia drevárskej továrne v BA.*

doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD.

Lauko Igor: *Dance theatre - Petržalka.*

prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD.

Honetyzová Silvia: *Vysokoškolský internát – Bratislava, Petržalka.*

doc. Ing. arch. Branislava Budkeová, PhD.

Dúbravová Katarína: *Apartmány Zimný prístav.*

doc. Ing. arch. Dušan Ferienc, PhD.

Brodencová Alexandra: *Letisko ACSA.*

prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD.

Kopp Marek: *City hotel - Petržalka.*

prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD.

Začiatkom októbra zasadla na pôde Spolku architektov Slovenska nezávislá trojčlenná porota menovaná zriaďovateľmi ceny. Jej členmi boli architekti ocenení alebo nominovaní v niektorých z prestížnych spolkových cien.

Pre tento ročník súťaže bola stanovená porota v zložení: architekti - Ivan Marko (predseda poroty), Dušan Fischer a Martin Repický.

Kritériá výberu pre udelenie ceny, majú trvalý charakter a vysokú latku náročnosti.

Pri výbere sa predovšetkým hodnotí:

- úroveň konceptu, prínosu, filozofie návrhu,
- úroveň kvality a znalosť architektonických a technických princípov,
- úroveň kvality prezentácie návrhu, grafického a výtvarného spracovania.

V zmysle Štatútu ceny vybrala porota na záver svojho rokovania prácu, ktorej udelila najvyššie ocenenie - Cenu profesora Jozefa Lacka za akademický rok 2005/2006 a ďalšie 2 práce, ktorým udelila odmeny bez určenia poradia za ich špecifické prínosy v oblasti architektonickej tvorby nasledovne:

CENA PROF. JOZEFA LACKA 2005/2006

sa udeľuje práci, ktorá najlepšie spĺňa kritériá súťaže o Cenu prof. J. Lacka.

Cenu za najkvalitnejšie naplnenie požadovaných kritérií súťaže o najlepšiu diplomovú prácu v tomto akademickom roku získal:

Ing. arch. René DLESK (FA STU Bratislava)

Téma: *Konverzia územia bývalej drevárskej továrne v Bratislave.*

Ved. dipl. práce: doc. Ing. arch. Ján Ilkovič, PhD.

Niekoľko zaujímavých myšlienok z libreta a technickej správy laureáta Ceny prof. J. Lacka:

... krásy je málo, alebo sa i Schiller mýlil a krása s tým ako sa spoločnosť vyvíja nemá nič do činenia? Akoby to ale mohla byť chyba učiteľov, veď tí sú rovnakou súčasťou tejto spoločnosti, a narábajúc s rovnakým repertoárom hodnôt, ktoré im spoločnosť dáva nemôžu predsa vykreslať iskru pre zápal k hodnotám odlišných a „väčších“...

... to, čo som v návrhu nazval Hard core, je výsostne urbanistickým pojmom tuhého mestského jadra – centra. Je experimentom, pokusom o architektonické vyjadrenie priestoru, kde by vzhľadom k funkčnej náplni celého priestoru muselo dochádzať ku vzájomným kontaktom jednotlivých spoločenských skupín....

... lokalita svojou centrálnou polohou, funkčno-prevádzkovou organizáciou, lokálnymi zdrojmi potencionálnych užívateľov, poskytuje priestor na úvahy o široko spektrálnom využití s prevažným charakterom pulzujúceho akademického života, ktorého toky sa v tomto mieste v súčasnosti križujú. Stredisko konferencií, vedeckých sympózií, študentské podporné výučbové pracoviská, výskumné laboratóriá, knižnice, či mediátéky, inkubátory, či iné absolventské priestory, tvorivé dielne ateliérového typu, vytvárajúc tak srdce informácií a ich distribúcie, kontaktným

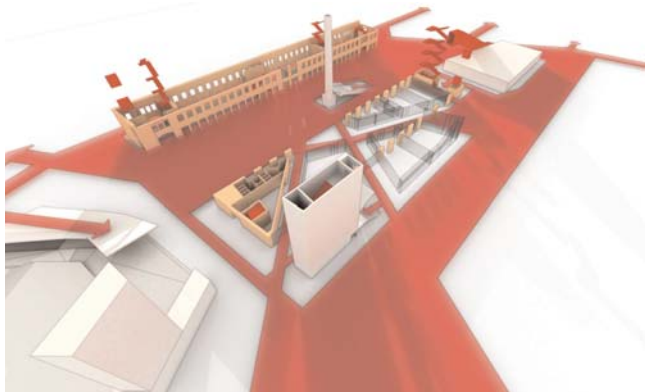
Cenu prof. Lacka získal Ing. arch. René Dlesk za projekt *Konverzia územia bývalej drevárskej továrne v Bratislave. Hmotovo- kompozičné riešenie novú revitalizácie výrobného územia.*

miestom stretnutí, či oddychu v krátkej dochádzkovej vzdialenosti. Pri týchto úvahách však môžeme zájsť ďalej, rozvinúť ich do rozmeru vytvorenia mestského centra – tvrdého jadra (Hard-core) mesta, pre všetkých. Zapojiť zložky kultúry, komerčnej vybavenosti, gastronómie, prechodného i trvalého ubytovania, kancelárskych a obchodných priestorov, parku, námestia... Vytvoriť miesto, kde práve tento široko spoločenský mix rôznych záujmových skupín môže výraznou mierou napomôcť k duchovnej, morálnej osvete v najširšom rozsahu...

Odmena PRO FUTURO

Odmena za najpozoruhodnejšie vizionárske kvality riešenia
Mgr. art. Martin JANKOVIČ (KA VŠVU Bratislava)
Téma: *Rekonštrukcia a revitalizácia Kamenného nám., Bratislava.*
Ved. dipl. práce: doc. Ing. arch. akad. arch. Ján Bahna

Priestorová schéma (proces modelovania) víťazného projektu.

Odmena PRO ART

Odmena za najlepšiu úroveň výrazových hodnôt architektonického návrhu

Ing. arch. Igor LAUKO (FA STU Bratislava)

Téma: *Dance Theatre, Bratislava - Petržalka.*

Ved. dipl. práce: prof. Ing. Imrich Tužinský, PhD.

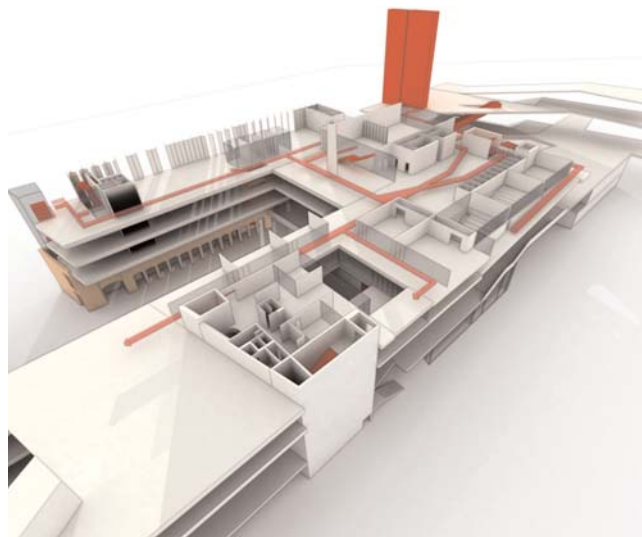
Asistenti: Ing. arch. Dušan Ferienc, ml. a Ing. arch. Eva Vojteková.

Všetkým oceneným srdečne blahoželáme.

Ing. arch. Eva Oravcová, PhD.

tajomníčka poroty

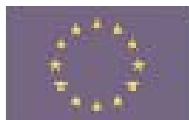
Priestorová schéma (proces modelovania) víťazného projektu.

ARCHITEKTÚRA A URBANIZMUS

Univerzálne navrhovanie od školy po prax

V Informačných listoch Fakulty architektúry (č. 7 2004/2005 a č. 3 2005/2006) sme informovali akademickú obec našej fakulty o pozvaní pracovníkov Ústavu architektúry I do medzinárodného projektu **European Committee - Architecture and Urban Planning: Design for All from School to Practice**.

Na štvrtom medzinárodnom seminári tohto projektu, v dňoch 12.-16. mája 2006 v Aténach, sme ako reprezentanti slovenských účastníkov výskumnej úlohy predložili na prerokovanie posledné, doposiaľ nedopracované, návrhy na pedagogické nástroje, a to:

- pre postgraduálny stupeň univerzitného vzdelávania,
- pre vzdelávanie univerzitných učiteľov.

Pokiaľ naše návrhy na vzdelávacie nástroje pre bakalársky a inžiniersky stupeň univerzitného štúdia na architektonicko-urbanistických, stavebných a dizajnerských školách boli koncepčne jasné a svojim spôsobom bezproblémové (vďaka rozdeleniu nástrojov vhodných pre univerzitné prostredie, kde „tradícia“ vzdelávania v duchu princípov Universal Design - Design for All je už pedagogickou realitou a na univerzity, ktoré sa nachádzajú v počiatkoch snaženia integrovania univerzálneho navrhovania do študijných programov), druhá časť našej úlohy - nástroje pre vzdelávanie učiteľov a nástroje pre postgraduálny stupeň, bola nesmierne ťažká a diverzifikovaná.

Pracovné rokovanie na pôde Spolku architektov Grécka v Aténach.

Schodiskový a kabínkový výťah na akropolu.

Sprístupenie múzea na Akropole.

V európskych a amerických demokratických spoločnostiach sú uplatňované rozmanité edukačné metódy univerzálneho navrhovania, v závislosti na vlastnom organizovaní a udeľovaní vedeckých hodností v postgraduálnom systéme vzdelávania. Vzdelávacie nástroje pre pedagogických pracovníkov sú zasa väčšinou prepojené na systém celoživotného vzdelávania architektov a urbanistov a všetkých profesií zapojených do investičného procesu v príslušnej krajine.

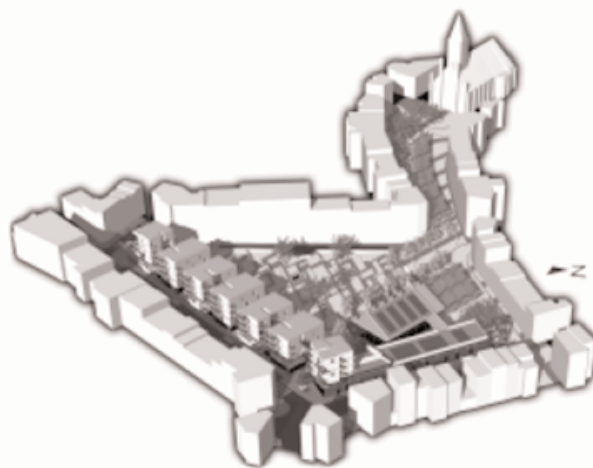
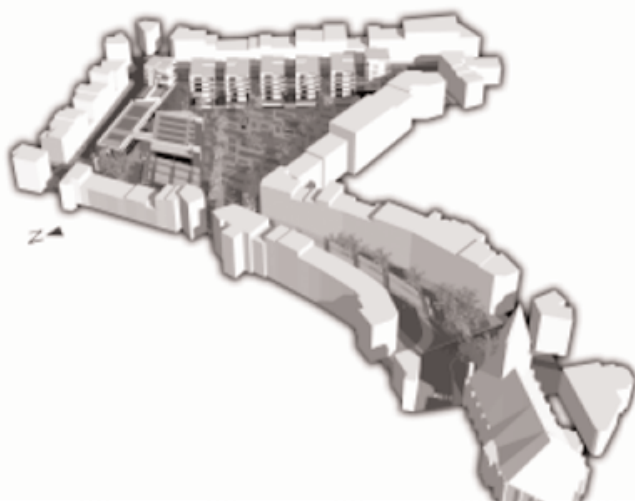
Vzdelávacích nástrojov pre univerzitných učiteľov je veľa, avšak vhodnosť a primeranosť použitia toho-ktorého je vec obťažná, vzhľadom na prítomnosť psychologicko-motivačného aspektu pri jeho výbere. Prílišná zakotvenosť niektorých učiteľov v rutinnom vedení pedagogického procesu najmä na univerzitách, kde nové trendy vo vzdelávaní nie sú prioritne zakotvené v jej evaluačnom systéme, keď sa priveľmi sledujú len kvantifikačné údaje, je výber nástroja veľmi limitovaný, vzhľadom na neochotu týchto pedagógov vzdelávací proces podstupiť. Na aténskom rokovaní boli za najefektívnejšie nástroje vytypované architektonicko-urbanistické súťaže vzhľadom na ich dobrovoľnosť, publicitu, morálno-profesijné a finančné ocenenie.

Snáď žiadna ponúknutá vzdelávacia aktivita v európskom kontexte nevyvolala taký ohlas medzi učiteľmi, ale i študentmi ako mimoriadne dobre pripravená súťaž *Schindler Award Access for All*.

Kým v prvom ročníku (Historické centrum Bruselu pre všetkých) sa súťaže zúčastnilo 78 európskych architektonických škôl (280 študentov), v súčasnosti prebiehajúci ročník - zaznamenal záujem 99 architektonických škôl. Pochopenie súťažnej témy *Kultúra pre všetkých* mala byť odprezentovaná na objekte Palace de Tokyo v Paríži, ktorý sa má stať múzeom umenia mladých. Profesionálne kvalitne sformulované požiadavky od urbanistických cez

architektonické, priestorovo-prevádzkové, až po vytvorenie libreta a scenára výstavy *Enjoyable for All* boli spolu s kvalitnými podkladmi, veľmi dobrým predpokladom pre dosiahnutie kvalitného architektonicko-urbanistického riešenia nábrežia Seiny v Paríži.

v zimnom i letnom semestri bude zadaná na tému *Access for All* tak ako ju vyšpecifikuje prípravný výbor Schindler Award. Neskôr v procese vývoja - v ďalších ročníkoch, má naša fakulta šancu zúčastniť sa súťaže ako architektonická škola, keďže v súčasnosti

Vítězný návrh námestia Saint-Gilles v Bruseli.

Podnetným nástrojom tejto súťaže je motivácia samotných architektonických škôl tým, že organizovanie a vyhodnotenie tzv. „vnútorného“ predkola na príslušnej univerzite hodnotí vypisovateľ súťaže špeciálnym ocenením (aj so značnou finančnou odmenou pre univerzity) za šírenie princípov Universal Design. Podmienkou je, aby sa interného kola zúčastnilo min. 12 súťažných kolektívov a aby porota bola zložená podľa stanovených podmienok. Naša fakulta sa do tejto súťaže zapojila v tomto ročníku so študentkami V. ročníka Danielou Maderičovou a Luciou Malou. A pre študentov a učiteľov bol zorganizovaný špeciálny workshop a seminár s týmto programom:

- *Informácia o súťažných podmienkach, obsahu a rozsahu súťaže, podkladoch a problémových okruhoch.*

Bc. Daniela Maderičová a Bc. Lucia Malá

- *Estetika a Universal Design.*

doc. Ing. arch. Mária Samová, PhD.

- *Mestá pre všetkých.*

Ing. arch. Lea Rollová, PhD.

- *Kultúra bez bariér.*

Ing. arch. Zuzana Čerešňová, PhD.

- *Historická architektúra a jej prístupnosť - príklady.*

Ing. arch. Pavol Korček a Ing. arch. Stanislav Majcher

- *Rozprava.*

Snahou riešiteľov výskumného grantu *Design for All from School to Practice* bolo „nárzové“ vytvorenie profesionálneho backgroundu pre spomínanú súťaž. Nástroj tejto architektonickej súťaže môže byť na našej fakulte využitý pri jej ďalšom ročníku tak ako to bolo prediskutované s účastníčkou workshopu - prodekanou FA STU doc. Ing. arch. L. Vitkovou, PhD. Ateliérová práca v piatom ročníku

nemáme dostatočný počet učiteľov, ktorí by takéto súťažné práce viedli. Používaním „nástroja“ účasti v medzinárodnej súťaži pre študentov postupne máme šancu edukovať i učiteľov.

Riešené územie na nábreží Seiny z Palais de Tokyo.

Ďalším inšpiratívnym nástrojom pre učiteľov - architektov je systém nástrojov používaných takým prestížnym inštitútom akým Royal Institute of British Architects bezpochyby je. RIBA v spolupráci s Centre for Accessible Environments pripravila architektonickú súťaž *RIBA Inclusive Design Award*. Táto súťaž oceňuje práce a realizácie architektov, ktorí ctia dobrú architektúru a prostredie tak, aby tieto boli kvalitné, bezpečné, pohodlné a poskytujúce príjemné pocity bez ohľadu na zdravotný stav a vek jej užívateľov. V roku 2005 túto cenu získali takí architekti ako Norman Foster za svoje dielo *The Sage Gateshead*, či Sarah Wigglesworth a Susan Collins za *Mossbrook Special School* v Sheffielde.

Sage Gateshead v Londýne (N. Foster), RIBA Inclusive Design Award 2005.

Ak by podobnú súťaž organizovala Slovenská komora architektov, „nástroj“ architektonickej súťaže by svojim synergickým efektom ovplyvnil vzdelávanie architektov pôsobiacich vo všetkých sférach tvorby prostredia a učiteľia by boli silne motivovaní takto vzniknutým celospoločenským a profesionálnym tlakom si doplniť vzdelanie.

Senzibilizácia učiteľov a pochopenie princípov univerzálneho navrhovania (odmietnutie primitívneho zúženia problémov na „rampu, toaletu a výťah“), akceptácia všetkých druhov zdravotných postihnutí, uvedenie si súvislostí pre náležité a primerané navrhovanie, pre špecifiká dodatočnej debarierizácie historických a pamiatkových objektov a priestorov, prijatie myšlienky univerzálneho prístupu užívateľov pre detské ihriská, pre školy, pre koncerty, divadlá, športové zariadenia v diváckej, ale aj „performance“ polohe, uvedenie si nutnosti systémového prístupu od urbanistických, cez architektonické po dizajnérske meradlá a pod., je procesom, ktorý môže byť naštartovaný i uplatňovaním uvedených, nie síce priamych, ale veľmi motivačných nástrojov. Až potom nastane záujem o všetky ostatné nástroje na univerzitné vzdelávanie, ktoré budú v predmetnom projekte obsiahnuté. Potom budeme môcť siahť po produktoch, školeniach, seminároch, letných školách, empatických cvičeniach, konferenciách, po rôznych edukačných metódach, včítane tej najvhodnejšej tzv. blended-learning metóde, či organizovaním takých projektov akým je napr. *Multimodal Museum Inter-face Project* organizovaným University of Art a Design Finland Center v Helsinkách. Že tento pohyb od nepriamych vzdelávacích nástrojov k priamym pedagogickým nástrojom je realitou, naznačuje i výsledok medzinárodného seminára *Accessibility for*

All - Towards Torino's UIA Congress, ktorý sa uskutočnil v posledný deň nášho odborného pobytu v Aténach. Seminár organizovali Greek Chamber of Engineers and UIA Hellenic National Section. Búrľivá diskusia po prednesení príspevkov bola pre náš tím zážitkom. V závere boli prijaté odporúčania pre organizovanie architektonickej súťaže pre Region II. *UIA Accessible Buildings Towards Torino Congress*.

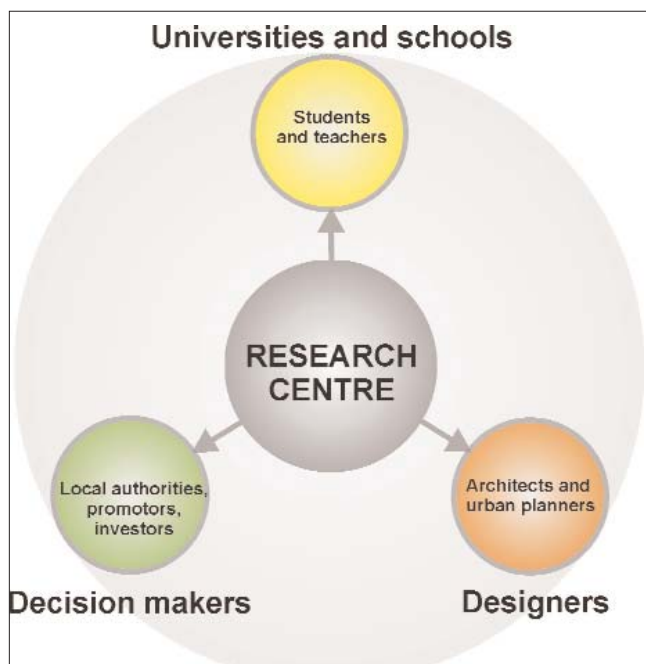
Medzinárodný seminár UIA.

Doc. Ing. arch. M. Samová, PhD. prednáša referát.

Projekt *Design for All from School to Practice* pre Európsku komisiu ukončíme v novembri tohto roku. Výsledky budú zverejnené a Rezolúcia včlenenia princípov Universal Design-u do učebných plánov univerzít zaoberajúcich sa vzdelávaním profesionálov podieľajúcich sa na tvorbe prostredia, ktorú prijal Council of Europe ešte 15. februára 2001, bude môcť byť postupne naplňovaná. Faktom však je, že bez existencie „Research Centre of Design for All“, ktoré sú vo všetkých vyspelých európskych krajinách, frontálny ťah na bránku nebude možný.

Poslanie Research Centre of Design for All.

Na záver tejto informácie považujem za potrebné zmieniť sa o odozve tejto našej výskumnej práce v zahraničí. Naš kolektív dostal pozvanie na medzinárodnú konferenciu *Accessibility of Historical and Heritage Building*, ktorá sa konala 29.-30. júna 2006 v Budapešti. V sekcii Education and Training of Experts sme predniesli referát *Design for All Implemented by Different Tools* (M. Samová, Z. Čerešňová a L. Rollová) a v sekcii Case Studies referát *Examples of Accessible Historical Buildings in Slovakia* (P. Korček a S. Majcher).

Doc. Ing. arch. M. Samová, PhD. referuje o výskumnej úlohe *Design for All* na medzinárodnej konferencii v Budapešti.

Náročnosť a aktuálnosť témy konferencie pritiahla takých expertov Universal Design-u akými sú architekti zo severských krajín (J. Paulsson z Chalmers University of Technology v Göteborgu, E. Siré z Royal Institute of Technology v Štokholme, J. Harrison a Ch. Tweed z Queen's University v Belfaste) a také vedúce osobnosti Universal Design-u akými sú B. Dion z (International Commission on Technology and Accessibility) Global, P. Kercher z European Institute for Design and Disability, M. Ballani z Design for All Information Exchange Europe, a mnohí ďalší.

Historické a pamiatkové prostredie predstavuje totiž jednu z najťažších architektonických úloh pri ich debariérizácii. Odpoveď na otázku ako zladit' jeho nenahraditeľné hodnoty s novými požiadavkami je obtiažna a musí byť veľmi komplexná so správnou hierarchiou priorit. Je potrebné povedať, že je to riešiteľná úloha, len to vyžaduje ochotu, vedomosti a dôslednosť architektonického riešenia. Videli sme odprezentované príklady, kde sa to podarilo včítať aspektu evakuácie zdravotne postihnutých ľudí v prípade nebezpečenstva.

Inšpiratívna diskusia a návrhy na ďalšiu spoluprácu medzi účastníkmi konferencie predstavujú motiváciu pre náš kolektív v tom, aby sme metódu navrhovania Universal Design – Design for All naďalej „pretlačali“ do pedagogického procesu na našej fakulte. Implementácia týchto myšlienok do všetkých prednášaných typológií ako i predmet *Univerzálny dizajn* až v 6. ročníku rozhodne nie je ideálny, avšak predstavuje určitý „náskok“ oproti ostatným slovenským univerzitám zaoberajúcim sa výchovou odborníkov pre investičný proces. Táto „útecha“ mizne pri porovnaní s pedagogickými postupmi, ktoré sú zavedené napr. na severských európskych univerzitách, pretože máme čo doháňať.

doc. Ing. arch. Mária Samová, PhD.

Ing. arch. Lea Rollová, PhD.

SÚŤAŽÍME SO XELLOU

Dovoľujem si tvrdiť, že na pôde našej fakulty sa pravdepodobne nenájde človek, myslím konkrétne z radov pedagógov a straších študentov, ktorý by nepočul aspoň zmienku o študentskej súťaži, vypísanej spoločnosťou XELLA Slovensko, do ktorej sa už dlhých 12 rokov zapájajú desiatky študentov našej fakulty. Po tretíkrát je táto súťaž medzinárodnou, čo ešte zvýšilo jej kredit medzi ostatnými študentskými súťažami, organizovanými na našej fakulte, spomedzi ktorých však súťaž XELLA (v minulosti HEBEL) má najdlhšiu tradíciu.

V oficiálnej tlačovej správe Spoločnosti XELLA Slovensko sa píše - **Spoločnosť Xella Slovensko vyhlasuje 12. ročník študentskej architektonickej súťaže: Záhrady pivovaru Eggenberg v Českom Krumlove, zakomponovanie novej výstavby do historickej časti mestskej pamiatkovej rezervácie.**

Súťaž je určená študentom architektúry a pozemného staviteľstva na vysokých technických a umeleckých školách a univerzitách v Slovenskej a Českej republike, ktorí nevlastnia diplom v žiadnom z uvedených odborov. Zámerom spoločnosti Xella je prostredníctvom súťaže podporiť samostatnú tvorivú činnosť a rozšíriť vedomosti študentov o stavebnom systéme YTONG a jeho využití v praxi. Víťazi súťaže, ktorých vyberie odborná porota, budú odmenení finančnými cenami a vecnými darmi.

Zadanie súťaže

Podobne ako v predchádzajúcich ročníkoch, úlohou súťažiacich je pripraviť architektonický návrh presne podľa stanoveného zadania. V tomto ročníku je základnou úlohou súťažiacich urbanistické a architektonické vyriešenie areálu pivovarských záhrad pivovaru Eggenberg v Českom Krumlove, vrátane novej zástavby, oživenie priestoru ľavého brehu Náplavky, prepojenie významných verejných plôch zelene v centre mesta a nové pešie premostenie Vltavy.

Téma tohtoročnej súťaže

Záhrady pivovaru Eggenberg v Českom Krumlove, zakomponovanie novej výstavby do historickej časti mestskej pamiatkovej rezervácie.

MOTTO: „Urbanistické a funkčné regulatívy stanovené územnou plánovacou dokumentáciou nemusia vždy zaručiť ideálne fungovanie územného celku alebo jeho časti.“

Základné podmienky súťaže

Uzavierka súťaže je 7. februára 2007 o 16.00 hod. - do tohto termínu musia súťažiaci odovzdať súťažné práce presne spĺňajúce formulované formálne kritériá. Všetky práce posúdi medzinárodná odborná porota v zložení: z Českej republiky - Pavel Jiroudek, Eva Jiříčková, Pavel Koubek, Jaromír Veselák, Vlado Milunič a zo Slovenskej republiky - Ivan Kubík, Emil Makara, Peter Moravčík, Ľubomír Závodný (náhradníkmi v porote budú Josef Pleskot z Českej republiky a Dragan Savičević zo Srbska). V tomto ročníku ako aj v predchádzajúcich tajomníkmi súťaže za Českú republiku je Ing. arch. Jan Paroubek z Fakulty architektúry ČVUT Praha a za Slovenskú republiku je Ing. arch. Ľubica Selcová, PhD. z Fakulty architektúry STU Bratislava. Odborným poradcom súťaže opäť je Ing. arch. Pavel Jiroudek.

Jednotlivé práce budú posudzované z hľadiska urbanistického riešenia zvolenej lokality v kontexte celého územia, vzťahu k prostrediu a existujúcej zástavbe, architektonického riešenia, dispozičného a funkčného riešenia jednotlivých objektov. Verejné vyhodnotenie súťaže sa uskutoční najneskôr 90 dní po jej uzávierke.

Ďalšie informácie napríklad v podobe územného plánu mesta je možné získať najskôr na webových stránkach: www.ckrumlov.cz, www.me.ckrumlov.cz, www.ytong.cz

Ďalšie informácie Vám poskytnú:

Silvia Frimmelová

Xella Slovensko, spol. s r. o.

Kancelária Bratislava

Bajkalská 25, 827 18 Bratislava

Tel.: 02/581 030 59

E-mail: silvia.frimmelova@xella.com

Toľko oficiálna tlačová správa. Prihlásiť sa do súťaže je možné bez časového limitu tak, že študent, alebo kolektív študentov včas odovzdá požadovanú výkresovú dokumentáciu podľa informácií v súťažných podmienkach. Konkrétne informácie o súťaži, ako aj súťažné podmienky môžete získať u Ing. arch. Ľubici Selcovej, PhD. na ÚA I. Fotografie riešenej lokality v Českom Krumlove nájdete na adrese www.fa.stuba.sk alebo www.ytong.cz.

Ing. arch. Ľubica Selcová, PhD.

Foto: Ľubica Selcová

2. ROČNÍK ŠTIPENDIA HOLCIM Študenti FA STU v Bratislave opäť úspešní

Pedagógovia fakúlt STU v témach záverečných prác bakalárskeho, inžinierskeho a magisterského štúdia dávajú študentom riešiť problémy súčasného života. Tieto úlohy študentov zaujímajú a zároveň je to pre niektorých aj záverečné overenie nadobudnutých vedomostí a tvorivých schopností pre nástup do reálnej praxe.

Spoločnosť Holcim ponúkla Slovenskej technickej univerzite možnosť odmeniť študentov, ktorí vo svojej práci preukážu invenčnosť, ekonomickú efektívnosť, ekologický prístup a estetické hodnoty. Prečo sa Holcim (Slovensko) a. s. rozhodol oceniť výborné práce študentov vysvetlil predseda predstavenstva pán Roland van Wijnen: „Štipendium Holcim je jednou z iniciatív, ktorými Holcim podporuje aplikovanie princípov trvalo udržateľného rozvoja v stavebníctve. Nie sme ľahostajní voči tomu, čo sa s našimi produktmi deje potom ako ich dodáme zákazníkovi. Máme veľký záujem o vedenie a podporu študentov aj preto, že našim poslaním je tvoriť základy budúcnosti, ktorými sú i študenti.”

O štipendium sa mohli uchádzať študenti denného bakalárskeho, inžinierskeho a magisterského štúdia všetkých fakúlt STU v Bratislave. Do súťaže poslali svoje práce študenti z viacerých fakúlt, ale najväčší záujem o štipendium prejavili študenti z Fakulty architektúry. Predložené práce hodnotila šesťčlenná komisia, ktorá sa skladala z dvoch zástupcov spoločnosti Holcim, troch zástupcov STU v Bratislave a jedného predstaviteľa odbornej tlače. Vzhľadom na vysokú úroveň prác v dvoch diametrálne odlišných oblastiach (urbanizmus a výroba cementu) sa v tomto ročníku rozhodla komisia udeliť dve prvé miesta v kategórii inžinierskeho štúdia. Štipendium v kategórii inžinierske a magisterské štúdium bolo udelené týmto študentom:

1. miesto a suma 35 000,- Sk **Janke Žabkovej**, FA, za prácu *Nízkoenergetická obytná štruktúra Bratislava - Rača časť Záhumenice*.

1. miesto a suma 35 000,- Sk **Martinovi Vitkovičovi**, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, za prácu *Štúdium reaktivity surovínovej múčky pri použití alternatívneho paliva*.

2. miesto a suma 25 000,- Sk, **Silvii Lanátorovej**, FA, za prácu *Bývanie na rozhraní - obytný súbor Bratislava - Lamač*.

3. miesto a suma 15 000,- Sk, **Dušanovi Juženovi**, FA, za prácu *Panna zázračnica - MK SR a centrum umenia*.

V kategórii bakalárskeho štúdia bolo udelené štipendium: v sume 20 000,- Sk, **Miroslavovi Košovi**, FA, za prácu *Radlinského ulica - rekonštrukcia*.

Stanovisko komisie k oceneným prácam:

• *Nízkoenergetická obytná štruktúra - Bratislava - Rača, Záhumenice*.

Projekt predstavuje urbanistickú štúdiu momentálne nezastavané plochy v bratislavskej mestskej časti Rača - Záhumenice. Citlivo

prepája tunajšie životné prostredie a okolitú zástavbu pozostávajúcu tak z rodinných domov z dávnejšieho obdobia, ako aj panelákového zástavby. Pri návrhu sa od začiatku počíta s uplatnením metód na maximalizáciu energetickej efektívnosti budov a tvorbu verejného priestoru.

Vítavná práca Janky Žabkovej: Nízkoenergetická obytná štruktúra Bratislava - Rača časť Záhumenice.

• *Štúdium reaktivity surovínovej múčky pri použití alternatívneho paliva*.

Štúdiu prináša na základe rozsiahlych a náročných testov nové poznatky o vplyve využitia mäsovej múčky s vyšším obsahom fosfátov vápnika ako alternatívneho paliva pri výrobe sľinku. Zároveň navrhuje metódy jej využitia, pričom vo výrobnom procese prichádza okrem šetrenia prírodných zdrojov a optimalizácie nákladov aj k zvyšovaniu kvality finálneho produktu.

• *Bývanie na rozhraní - obytný súbor Bratislava - Lamač*.

Projekt navrhuje nový bytový obytný súbor na okraji bratislavskej mestskej časti Lamač v tesnom susedstve lesov Malých Karpát. Okrem rozhrania mesta a prírody je v projekte akcentované i rozhranie súkromného a verejného prostredia. Architektúra objektu sa totiž okrem energetických úspor prispôbuje i vytváraniu priestranstiev pre stretávanie a spoločité obyvateľov nového objektu.

• *Panna zázračnica - Ministerstvo kultúry SR a centrum umenia*.

Práca predstavuje architektonickú štúdiu novej budovy Ministerstva kultúry SR v bratislavskej zóne Bottova. Charakterom nadväzuje na rovnomenné slovenské literárne a filmové diela z druhej polovice minulého storočia. Architektonické stvárnenie, ktoré rešpektuje vysoké nároky na energetickú efektívnosť, reflektuje prvky, ktorými by mala byť charakterizovaná moderná

inštitúcia štátnej správy - transparentnosť, otvorenosť a dynamickosť. Zároveň prináša v bratislavských pomeroch veľmi netradičný pohľad na stvárnenie výškovej budovy a otvára diskusiu o budúcej podobe tejto dnes industriálnej zóny.

• *Radlinského ulica - rekonštrukcia.*

Štúdia rekonštrukcie Radlinského ulice napĺňa všetky princípy trvalo udržateľného rozvoja a navrhuje zmeniť ulicu na pokračovanie pešej zóny na Obchodnej ulici bez toho, aby stratila svoju dopravnú funkciu. Komisia vysoko hodnotila realizovateľnosť štúdie a označila ju za príklad ako by mohli byť humanizované podobné bratislavské ulice, na ktorých dnes dominuje dopravná funkcia.

Na záver je potrebné pripomenúť, že Spoločnosť Holcim plánuje i v budúcnosti spolupracovať s univerzitnými pracoviskami a šíriť princípy trvalo udržateľného rozvoja v stavebníctve.

Ing. arch. Jozef Kollár

SLOVENSKÉ RODINNÉ DOMY V KANADE

Výstava v David Azrieli Gallery, Carleton Univerzity, School of Architecture, Ottawa, (27. september – 28. október 2006).

Prostredníctvom medzinárodnej výstavy Slovenský rodinný dom 1989-2005 (Individually Designed Slovak Residential Architecture 1989-2005) sa dostala súčasná architektúra slovenského individuálneho rodinného domu až ku kanadskému divákovi. Vernisáž výstavy sa ukutočnila 27. septembra 2006 v David Azrieli Gallery, na Carleton Univerzity, School of Architecture v Ottawe. David Azrieli Gallery je univerzitnou galériou, ktorá sa permanentne venuje prezentácii súčasného umenia a architektúry z celého sveta.

Vernisáž výstavy.

Vernisáži sa zúčastnili zástupcovia carletonskej univerzity, diplomati Slovenského veľvyslanectva v Kanade, architekti, študenti ako aj mnohí Slováci žijúci v Kanade (cca 120 hostí).

Výstavu otvoril riaditeľ školy architekt Marco Frascari a kurátorka výstavy Andrea Bacová. Vernisáž bola nielen príjemnou spoločenskou udalosťou, ale príležitosťou na spontánnu a neformálnu diskusiu na tému architektúry rodinného domu. Kanadskú odbornú verejnosť zaujali predovšetkým otvorené dispozície našich rodinných domov, materiálková pestrosť, dôraz na detail ako aj osobitosť jednotlivých konceptov. Diskutovalo sa o uplatnení dreva na fasádach rodinných domov, o plochých strechách, ktoré sú na rodinných domoch v Kanade zriedkavosťou. Pozornosť divákov pútal nevšedný tvar Elipsionu (architekt Ivan Matušik), ale aj meierovská čistota bielych fasád a kubických tvarov mnohých vystavovaných rodinných domov.

Foto: M. Mašek

*Dom vo vinohradoch. Bratislava.
Architekti Juraj Molnár a Ľubomír Peráček.*

V kontexte súčasnej kanadskej architektúry rezonovali slovenské individuálne rodinné domy so silnou väzbou na modernistickú a funkcionalistickú tradíciu ako nekonvenčné a inšpiratívne vzory. Štandard kanadského bývania v rodinných domoch je orientovaný predovšetkým na rýchlu a nízkorozpočtovú výstavbu drevených montovaných rodinných domov typového charakteru. Všeobecný vkus a životný štýl, ktorý je spojený s rýchlym životným tempom v Kanade, nie je priaznivo naklonený osobitým a individuálnym architektonickým konceptom rodinných domov (podobným tým vystavovaným). V podstatne väčšej miere ako u nás sú v Kanade (v prípade nových rodinných domov) uplatňované pseudoštyly so zmesou prvkov gotickej, barokovej alebo renesančnej architektúry. Rodinná výstavba v Kanade je prezentovaná predovšetkým monofunkčnými kolóniami rodinných domov ako aj pseudoštylovými zámočkami na veľkých pozemkoch.

Aj z tohto dôvodu môže byť výstava Slovenský rodinný dom 1989-2005 podnetným a inšpiratívnym zdrojom pre širokú kanadskú verejnosť ako aj príležitosťou zaujímavej konfrontácie naznačených problémov všeobecného vkusu európskeho a kanadského klienta. Výstava bude v priebehu roku 2007 putovať po vybraných kanadských metropolách (Toronto, Montreal a Vancouver).

Slovensko-anglický katalóg k výstave je ešte možné zakúpiť na sekretariáte Ústavu architektúry I (Kristínka Baňáková).

Bližšie info o projekte medzinárodnej výstavy: www.srd.sk

DVE VÝSTAVY ZA SEBOU

Začiatkom nového akademického roka, od 16. do 27. októbra 2006, mala byť na FA STU inštalovaná výstava výsledkov 2. medzinárodného študentského workshopu vo Fels am Wagram. Organizoval ho Institut für Wohnbau + Entwerfen TU Wien, profesorka Sabine Pollak, ateliér KOEB & POLLAK Architekten s radnicou vo Fels am Wagram. Zúčastnili sa ho i študenti našej fakulty, z Ústavu architektúry I, ktorých som nominoval na základe ich výsledkov z predchádzajúcich ateliérov. Výstava pre technické problémy bola odrieknutá. ŠTADIÓNY 05 bolo náhradným riešením. Na 11 paneloch dokumentuje zhladané štadióny a výnimočné architektonické diela rôznych typologických druhov zväčša od renomovaných svetových architektov. Na ďalších piatich paneloch sú prezentované urbanisticko-architektonické štúdiá Národného futbalového štadióna /NFŠ/ študentov FA STU.

Expozícia chronologicky predstavila na pôde FA študijnú cestu, ktorú sme absolvovali so študentmi od 15.-21. augusta 2005 na trase: St. Pölten, Salzburg, München, Frankfurt, Weil am Rhein, Basel, Bern, Luzern a Appenzell. Jej cieľom bola exkurzia po nových futbalových štadiónoch, postavených a rekonštruovaných pre MS 2006 v Nemecku a ME 2008 v Rakúsku a Švajčiarsku. Neboli to len štadióny v extravilánoch regionálnych metropol: Red Bull Arena Salzburg (Schuster Architekten, Düsseldorf), Allianz Arena München (architekti Herzog & de Meuron, Basel), Commerzbank Arena Frankfurt (von Gerkan & Marg, Hamburg-Berlin), ale aj dva „mestské“: St. Jacob Park Basel (Herzog & de Meuron) a Stade de Suisse Bern (Rodolpho Luscher, Lausanne). Vyznačujú sa originálnymi architektonickými konceptami, inovatívnymi konštrukčno-technickými riešeniami s cieľom vytvoriť nové architektonické a mestské polyfunkčné monumenty. Všetky zodpovedajú veľmi náročným kritériám UEFA z hľadiska komfortu a bezpečnosti. Okrem Allianz Areny všetky ostatné hracie plochy sú využívané i pre iné komerčné akcie, či spoločensko-kultúrne podujatia.

Okrem ťažiskového programu sme zhladli a navštívili aj aktuálne architektonické diela rôznych typologických druhov, ktoré sa nám „programovo priplietli do cesty“.

Súčasťou výstavy je päť študentských návrhov na situovanie NFŠ v Bratislave. Dve štúdiá umiestnili areál Národného štadióna na Tehelné Pole, a to v nároží križovatky Bajkalskej a Trnavskej ulice – návrh M. Bátoru (ved. práce doc. I. Gürtler), druhý na mieste dnešného štadióna Slovan - návrh kolektívu Kuráň, Rudohorský (ved. práce doc. P. Puškár). Ďalšie dva návrhy umiestňovali NFŠ v priestranstve areálu Interu. Prvým bol návrh M. Skočka (ved. práce doc. I. Gürtler), a druhý od kolektívu M. Gacho, P. Gonda (ved. práce doc. P. Puškár), posledný návrh študentov T. Auxta, T. Bartka a K. Beladičovej (ved. práce doc. I. Gürtler) počítal s umiestnením Národného futbalového štadióna v extraviláne mesta v pripravovanej športovo-rekreačnej zóne v Petržalke s priamou väzbou na plánovaný projekt obytného súboru South City.

Dňa 3. novembra 2005 na Sekretariáte SFZ boli návrhy spolu so štúdiou Ateliéru S (Szokolay, Tomík) odprezentované dvom

konzultantom UEFA pre výstavbu a bezpečnosť štadiónov. Páni E. Walker a T. Favre vysoko hodnotili urbanisticko-architektonické koncepty študentských projektov. Ako veľmi dobre zvládnuté náročné témy ich považujú za prínos do diskusie výstavby NFŠ.

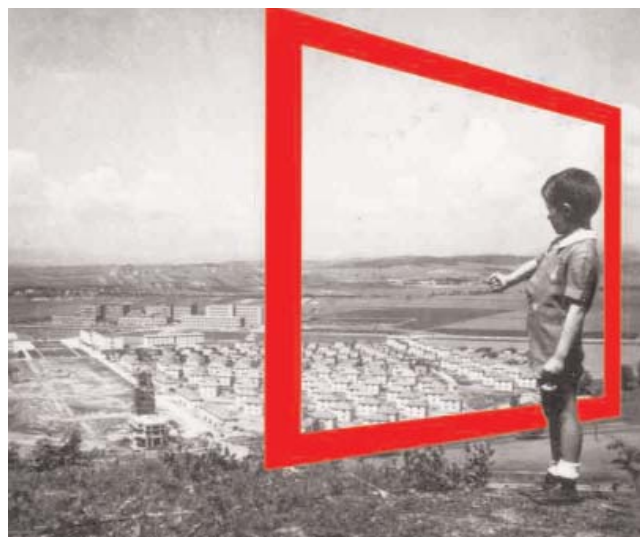
21. novembra 2005 bola vernisáž v showroome firmy TECHO na Továrnskej ul. 14 v Bratislave. Výstava bola ďalej inštalovaná v marci 2006 na Fakulte umení TU v Košiciach a koncom marca 2006 na Fakulte architektúry VUT Brno.

PARTIZÁNSKE 06

V podvečer 30. októbra bola vernisáž výstavy PARTIZÁNSKE 06 – revitalizácia mesta a jeho architektúr. 10 urbanistických ideových projektov medzinárodných tímov študentov zo šiestich európskych škôl architektúry: EA Lyon, TU Duisburg/Essen, TU Hannover, FA VUT Brno, FU TU Košice a FA STU Bratislava, je výsledkom medzinárodného študentského workshopu v Partizánskom. Impulz vzišiel od prof. Aleny Kubovej z EA Lyon, ktorá sa problémom medzivojnovy moderny industriálnych miest v Európe venuje i vo svojom výskume už niekoľko rokov. EA Lyon (prof. A. Kubova) spolu s FA STU (doc. I. Gürtler) spolu s Mestským úradom v Partizánskom (Ing. J. Podmanický, primátor) sa stali spoluorganizátormi. Obe školy prevzali odbornú garanciu nad celým podujatím.

Výstava je zaujímavá tým, že všetky školy sa nachádzajú v regiónoch s bohatou industriálnou históriou a ich architektúrami. Revitalizácia celých území (Porúrie), starých priemyselných štvrtí a zón (Zlín), historicky spätých s obytnými zónami, s ktorými vytvárali mestá, dokonca súmestia, sú veľmi aktuálnymi a inšpiračnými témami.

Partizánske je jedinečným príkladom realizácie funkcionalistického „pásového“ mesta v medzivojnovom období 20. storočia na Slovensku. V regióne Hornej Nítry vzniklo na svoju dobu moderné mesto s charakteristickým urbanistickým konceptom a „baľovskou“ architektúrou priemyselných objektov, občianskej vybavenosti, bytových a rodinných domov.

Na začiatku 3. tisícročia a 21. storočia nielen Slovensko, ale i jeho regióny prešli zásadnými politickými, spoločenskými a ekonomickými zmenami. Po takmer 50-tich rokoch sa i do tohto mesta vrátili podmienky pre jeho liberálny, demokratický a ekonomický rozvoj. Hmotné dedičstvo v podobe urbánnej štruktúry a architektonická kvalita jednotlivých objektov sú obrovským motivujúcim potencialom. Dávajú predpoklad po ich revitalizácii vytvoriť podmienky pre ďalší, dynamický rast mesta a jeho spoločenskú, kultúrnu a hospodársku prosperitu. Realita je však taká, že jednotlivé objekty po ich odkúpení, resp. privatizácii sa stávajú „obeťami“ nekonceptných investorských zámerov a často bezohľadne ruinjujú ich historické hodnoty. Úlohou účastníkov workshopu bolo na základe analýz navrhnúť spôsob a formu revitalizácie a transformácie jednotlivých, charakteristických častí (zón) mesta a ich typických objektov.

Takmer 60 pedagógov, doktorandov a študentov rôznych národností na základe vystúpení expertov a zástupcov mesta počas krátkeho pobytu v Partizánskom nielenže pochopilo jeho genézu vzniku, problémy súčasnosti, ale navrhli aj svoje idey.

Výstava bola pripravená s finančnou podporou Fondu architekta Emila Belluša. Výstavu otvoril Dr. h. c. prof. PhDr. L. Petránsky, DrSc. - dekan FA STU za prítomnosti i zahraničných hostí, prof. Aleny Kubovej z EA Lyonu, doc. K. Havlíša a jeho študentov z FA VUT Brno. Tí doniesli a premietli cca 20 minútový filmový dokument, natočený počas workshopu v Partizánskom. Dal nahliadnuť do atmosféry a prostredia, v ktorom sa tvorili zaujímavé idey študentov takmer z celej Európy. Výstava poputuje do Brna, Košíc, Lyonu...., až skončí v Partizánskom. Každá škola pridá do jej kolekcie vlastný panel s komentárom a hodnotením svojej účasti na tejto medzinárodnej úrovni konfrontácií budúcich kolegov - architektov. Mesto Partizánske dostane tak kompletnú kolekciu „sviežich nápadov“ pre jeho revitalizáciu.

Výstava poukazuje, že nielen na odborných, vedeckovýskumných úrovniach rôznych inštitúcií, ale aj na pôde FA STU je táto téma postindustriálnej architektúry veľmi aktuálna pre zachovanie kultúrneho dedičstva. A tieto iniciatívy je potrebné skoordinať a dopracovať sa čo najskôr ku konkrétnym výsledkom. Skôr, ako u nás Partizánske a Svit stratia svoje „genius loci“ a atmosféru jedinečnosti.

doc. Ing. arch. akad. arch. Ivan Gürtler, PhD.

ZÁCHRANA DREVENÝCH KOSTOLOV prostredníctvom európskeho projektu aj s účasťou STU

Na piatich európskych univerzitách sa koniec októbra 2006 nesie v znamení záchranu a zachovania kultúrneho dedičstva Európy obsiahnutého v drevených kostoloch Karpatskej oblasti. V tomto období sa totiž naplňa časový priestor projektu medzinárodnej

spolupráce *Záchrana neznámeho európskeho sakrálneho dedičstva*, ktorý v rámci programu Culture 2000 bol podporený aj finančným príspevkom z Európskej komisie. Medzi aktérmi projektu nechýba ani Slovenská technická univerzita.

Iniciátorom a hlavným koordinátorom projektu bola Nadácia Romualdo Del Bianco z Florencie, s ktorou má Slovenská technická univerzita už viacročnú úspešnú a plodnú spoluprácu. Nadväzujúc na overené dobré skúsenosti z odbornej aj vedeckej univerzitnej kooperácie v prostredí tejto nadácie, na projekte ako spoluorganizátori participovali fakulty architektúry Varšavskej univerzity, Krakovskej polytechniky, Vysokého učenia technického z Brna a našej STU. V pozícii pozorovateľa sa zúčastnila fakulta architektúry Charkovskej univerzity z Ukrajiny. Spoluorganizátorom projektu zastrešujúcim odborné aktivity za taliansku stranu bolo Collegio degli Ingegneri della Toscana (Kolégium inžinierov Toskánska) so sídlom vo Florencii.

Zámerom projektu bolo na príklade drevených kostolov prezentovať bohatstvo a jedinečnosť kultúrneho dedičstva krajín karpatskej oblasti, (ktoré svojim nedávnym vstupom do Európskej únie obohacujú fond celoeurópskeho kultúrneho dedičstva), a zároveň upozorniť na jeho zraniteľnosť a dočasnú, ak sa mu nebude venovať primeraná starostlivosť.

Úzkou spoluprácou univerzitných riešiteľských pracovísk v Poľsku, Čechách, na Slovensku a na Ukrajine s medzinárodnými expertmi na drevené konštrukcie v Taliansku (prof. Gennaro Tampone) sa overovala vzorová cesta (návod) ako starostlivosť realizovať prostredníctvom využitia súčasnej úrovne medzinárodného vedeckého poznania, metodického usmerňovania, technickej a technologickej vybavenosti. Konkrétne išlo o objektivizáciu a racionalizáciu inventarizácie technického stavu pamiatkových objektov architektonického dedičstva (na zvolenom príklade drevených kostolov) a technických zásahov zrealizovaných v rámci ich údržby, resp. obnovy - prostredníctvom špecifickej informačnej databázy zostavenej na základe implementácie medzinárodných metodických odporúčaní pre prax pamiatkovej starostlivosti.

Národný koordinátor projektu za Slovensko (Fakulta architektúry STU) okrem riešiteľov z materského pracoviska prizval a do riešiteľského kolektívu aktívne zapojil aj partnerské univerzitné pracoviská zo Žiliny a Košíc. Kolegovia zo Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity (Ing. arch. Z. Babjaková a Ing. arch. P. Krušínský) a z Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach (Ing. arch. A. Priatková a Ing. arch. L. Bobčák) účinne prispeli k zberu a spracovaniu údajov o objektoch drevených kostolov, ktoré sa nachádzajú v ich teritoriálnej oblasti, do databázy projektu. Kmeňoví členovia riešiteľského tímu z prostredia národného koordináčneho pracoviska (doc. Ing. E. Kráľová, PhD., Ing. arch. B. Polomová, PhD. a doktorandka Ing. arch. I. Lisická) spolupracovali tiež s odbornými a regionálnymi pracoviskami Pamiatkového úradu SR, ako aj s viacerými expertmi na drevené konštrukcie a technické inštalácie.

Zostavenie a aktiváciu databázy v súlade s programom projektu zabezpečovalo Collegio degli Ingegneri della Toscana.

Spoluorganizátorské pracoviská z participujúcich krajín realizovali archívny a terénny výskum na vybranej vzorke kostolov k získaniu údajov do databázy. Pritom overovali, dopĺňali a aktualizovali faktografiu jednotlivých objektov. Každý národný kolektív zároveň vypracoval ideový projekt obnovy jedného kostola, ktorý si vyžaduje akútny opravný zásah. Za Slovensko to bol kostol Sv. Juraja v Trnovom pri Žiline.

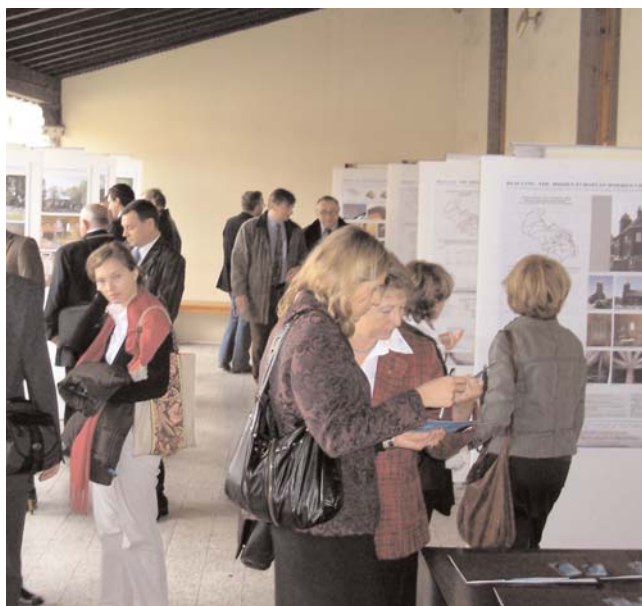
Záverečná fáza projektu je - v súlade s prijatým harmonogramom - venovaná prezentácii výsledkov celoročných aktivít zameraných na odkrývanie a zviditeľňovanie kultúrneho odkazu tohto dedičstva. Nosnou aktivitou tejto fázy bolo záverečné stretnutie riešiteľov projektu v dňoch 19.-22. októbra 2006 vo Florencii. Hlavný koordinátor projektu - Nadácia Romualdo Del Bianco z Florencie - zorganizoval sériu odborných a spoločenských podujatí, na ktorých boli prezentované dosiahnuté výsledky:

- výstava posterov dokumentujúcich stav problematiky a názory na jej riešenie z prostredia participujúcich univerzít,
- odborný seminár na pôde Fakulty architektúry Florentskej univerzity v spolupráci so spoluorganizátorom projektu za taliansku stranu - Collegio degli Ingegneri di Toscana - pod vedením odborného garanta projektu prof. Genara Tampone, na ktorých sa diskutovalo nielen o získaných poznatkoch, ale aj o tom, ako efektívne postupovať, aby toto unikátne dedičstvo sa zachovalo aj pre ďalšie generácie,
- workshop pre študentov participujúcich univerzít na pôde nadácie, ktorí sa venovali vybraným problémom praktického postupu záchranu tohto dedičstva,
- spoločnú publikáciu-príručku - obsahujúcu charakteristiku zostavenej databázy i odborné príspevky riešiteľov a expertov na špecifické otázky a problémy ochrany tohto dedičstva z prostredia zúčastnených krajín (zostavovateľ: Ing. Michaela Semplici z Univerzity vo Florencii),
- tlačovú konferenciu, na ktorej sa aktivity projektu a získané výsledky prezentovali aj širokej kultúrnej verejnosti Florencie a celého Toskánska.

Na záverečnú prezentáciu vo Florencii nadväzuje séria prezentačných aktivít na území riešiteľských pracovísk. Na Slovensku je to výstava posterov (výber z výstavy vo Florencii) od všetkých zúčastnených riešiteľských kolektívov.

Výstava inštalovaná vo verejných priestoroch vstupného foyer Fakulty architektúry STU na Námestí slobody v Bratislave (24.10.-3.11.2006) zrejme zaujala, lebo už sa hlásili záujemcovia o jej re-inštaláciu. V novembri bude sprístupnená v rámci celoslovenskej prehliadky pamiatok, starožitností a kultúrneho dedičstva EXPO NOSTALGIA v Slovenskom národnom múzeu (15.-19.11.2006) a vo výstavných priestoroch mesta v Šamorine. Následne sa pripravuje jej inštalácia aj v Košiciach, v Poprade a v Žiline.

Ukazuje sa, že kultúrny odkaz obsiahnutý v pamiatkových objektoch drevených kostolov je stále živý a aktuálny. Spomínaná výstava dokumentuje, že drevené kostoly z územia Slovenska patria k najlepším dielam tohto druhu aj v širšom európskom

kontexte. Nielen ako fenomén fascinujúcich estetických zážitkov pre návštevníkov, či zdroj inšpirácie pre odborníkov, ale najmä - ako výzva súčasníkom: zachovať toto dedičstvo aj pre nasledujúce generácie!

Príspevkom k naplneniu tejto výzvy je aj práve ukončený projekt. Jeho realizáciu okrem Európskej komisie podporilo grantom aj Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo školstva SR v programe podpory medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce. Aj vďaka tejto podpore sa projekt mohol realizovať v predstavenej šírke.

doc. Ing. Eva Kráľová, PhD.

SVETOVÝ KONGRES MEDZINÁRODNEJ ASOCIÁCIE UNIVERZÍT TRETIEHO VEKU

V dňoch 20.-23. 9. 2006 sa v Remeši vo Francúzsku konal svetový kongres Medzinárodnej asociácie univerzít tretieho veku (AIUTA), ktorý sa uskutočňuje každé dva roky. Stretlo sa tu viac ako 300 delegátov z 21 krajín sveta.

Univerzity tretieho veku vznikli na základe skúseností z Univerzity v Toulouse v roku 1973. Odvtedy obdobie vyše tridsiatich rokov dáva priestor pre bilancovanie skúseností a projektovanie nových myšlienok do budúcnosti.

Univerzita tretieho veku v Remeši vznikla v roku 1976 a vôbec - toto hnutie sa rýchlo rozšírilo po celej Európe, prišlo aj do Ameriky a nedávno dokonca do Číny. Medzinárodná asociácia si postrážila svoj pôvodný názov, mnohé zo štruktúr prijali aj iný názov - Univerzity každého veku, intergeneračné, voľného času, znovunájdeneho času a pod.

Reprezentanti univerzít na základe svojich skúseností prezentovali na kongrese v Remeši budúcnosť postavenia celoživotného vzdelávania.

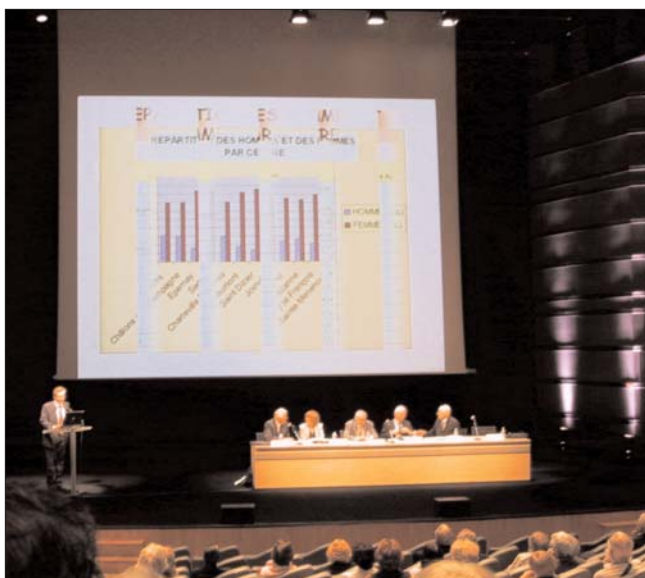
Diskutovalo sa o rôznych témach, napr. či uvažovať o zmenách praktík v nasledovných oblastiach:

- zvyšovať kultúrny aspekt (v užšom slova zmysle - rozširovať prednášky, semináre, kurzy, učenie ako také),
- zväčšovať objem aktivít (kluby, cesty, hry, rozvoj fyzických aktivít),
- obracať sa k širšej verejnosti a akým spôsobom?
- integrovať profesionálny rozmer a tvoriť jeho uplatnenie v benefičných aktivitách v meste (podnikovej rade, pri pomoci v školskej práci, zamestnávateľom, atď.).

Druhou témou bolo:

Či sú tak rôznorodé univerzity schopné sa spájať a spolupracovať podľa typu spôsobom:

- viac kultúrne,
 - viac ako kluby tretieho veku,
 - viac poznávajúce prostredníctvom cestovania a pod.
- a podľa jazykov, ktorým rozumejú alebo nimi hovoria.

Rokovanie v kongresovej sále.

Taktiež sa pracovalo v ateliéroch podľa tém:

- nové metódy vyučovania seniorov,
- kolektívna pamäť a prenos a ovplyvňovanie kultúry.

Počas konferencie Únie bola zvolená nová Rada AIUTA a prezident AIUTA.

Medzinárodná konferencia bola sprostredkovaním informácií o dôležitosti iniciatívneho a zodpovedného prístupu k procesu vzdelávania ľudí, ocitajúcich sa v pozícii „tretieho“ veku – pred dôchodkovým a dôchodkovým vek.

Medzinárodné stretnutie ukázalo mohutnosť a silu asociácie, v rámci ktorej si môžu ľudia, pôsobiaci v procese celoživotného vzdelávania, nielen vymieňať skúsenosti, ale motivovať sa k zmysluplnému životu prostredníctvom inovácií programov

celoživotného vzdelávania, ako aj zvyšovať kvalitu svojho života i celého okolia.

Počas intenzívnej práce v tvorivých dielňach, ale aj počas celého diania sme nadviazali množstvo profesionálnych kontaktov, ktoré chceme využiť pri aplikácii poznatkov v systéme vzdelávania UTV pri STU, či už v oblasti metodiky, alebo v praktickej výmene skúseností. Vykryštalizovali sa možné spôsoby inovácie učebných programov a obsahu pôsobenia v univerzitách tretieho veku.

Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD.

OTVORENIE NOVÉHO ŠKOLIACEHO PRACOVISKA FA STU V SPIŠSKEJ SOBOTE

Dňa 28. októbra 2006 bolo pri Poprade v Spišskej Sobote slávnostne otvorené školiace pracovisko Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Symbolickú pásku pred budovou nového školiaceho pracoviska prestrihol podpredseda Prešovského samosprávneho kraja Milan Baran a Ing. arch. Juraj Furdík, PhD. z FA STU.

Pracovisko bude programovo rozvíjať aktivity v troch základných oblastiach: vedeckovýskumnej, pedagogickej, odbornej a expertíznej činnosti.

Vedeckovýskumná činnosť na pracovisku bude zameraná na metódy a nástroje virtuálneho modelovania s počítačovou podporou ako prostriedku overovania urbanistických, architektonických a dizajnerských projektov.

Vo väzbe na výskumnú činnosť a jej obsahovú orientáciu pracovisko bude zabezpečovať vzdelávaciu činnosť v rámci graduálneho a postgraduálneho štúdia na FA STU.

Tretou úlohou je praktické využitie a aplikácia poznatkov na reálnom prostredí. Pracovisko je určené predovšetkým pre regionálne pôsobenie, kde identifikuje problémy v oblasti priestorového rozvoja a spolu s lokálnou samosprávou bude hľadať riešenia formou overovacích štúdií.

Jednotlivé úlohy sú plnené vedecko-pedagogickými, výskumnými a technickými pracovníkmi fakulty so zapojením študentov a pôsobením externých spolupracovníkov z praxe vo forme vedeckovýskumných a edukačných grantov, projektov, workshopov, seminárov, výstav a pod.

Organickou súčasťou otvorenia bola aj reinkštalácia výstavy CAD projekt 2006 vo vlastných priestoroch školiaceho pracoviska.

Ing. arch. Juraj Furdík, PhD.

Ing. arch. Martin Baloga

NÁVŠTEVA ZO SYDNEY NA FA STU

V dňoch od 20. septembra do 14. októbra mali slovenské deti milý sviatok. Slovensko navštívil jeden z dvojice úspešných autorov detských rozprávkových knižných publikácií a slávnostne aj pokrstil už tretí diel Dievčatko z Krajiny Drakov. Na Slovensko sa však na chvíľu zároveň vrátil úspešný architekt žijúci v Austrálii už 10 rokov. Volá sa Igor Molitor, žije v Sydney aj s rodinou, a štúdium na FA STU ukončil v roku 1986. Ako sa sám vyjadril, naša fakulta má v zahraničí veľmi dobré meno a jej absolventi nájdu uplatnenie bez väčších problémov. Aj preto sa mohol už za 1,5 mesiaca pobytu v úplne cudzej krajine zamestnať v architektonickej firme. Aj keď mal za sebou desať rokov architektonickej praxe v našich podmienkach, dokázal sa rýchlo a úspešne adaptovať na nový štýl práce.

Na svojej (mimočodom už druhej) prednáške študentov zoznámil so spôsobom práce v renomovanej austrálskej architektonickej firme FJMT (Francis-Jones, Morehen, Thorp Architects), ktorej návrhy vyhrávajú zaujímavé domáce aj medzinárodné súťaže. Medzi inými dôležitými stavbami realizovali napr. budovu parlamentu v Canbere a aj v minulom roku dostali najvyššie ocenenie za architektúru v Austrálii - Sulman Award. Vo svojej prednáške nám predviedol svoje najnovšie projekty, medzi nimi napr. rezidenčný komplex v Little Bay, Národnú galériu v Aucklande, či Medzinárodnú austrálsku školu v Singapúre a to je len výber niekoľkých realizovaných diel. Vo všetkých prácach

*Areál bývalej mincovne v Sydney - dostavba areálu.
The Mint. Sydney. 2004.*

dominovala racionálnosť riešenia, čitateľná dispozícia a výrazne znížená energetická náročnosť realizovaných stavieb a veľmi slušný interié. Ako vidieť tieto témy nedominujú len v európskych podmienkach, ale celkom prirodzene aj na opačnej strane našej zemegule. Seminárna miestnosť bola plná zvedavých študentov, ktorí sa pýtali v následnej diskusii aj na také veci - či je možné napr. absolvovať povinnú prax alebo zamestnať sa po skončení fakulty v austrálskych podmienkach. Získať vedomosti priamo od autora úspešných realizovaných diel je vždy zaujímavejšie ako sprostredkovane z literatúry. Kiež by sme mali častejšie možnosť privítať takýchto vzácných hostí.

prof. Ing. arch. akad. arch. Ivan Petelen, PhD.

NA NÁVŠTEVE CENTRÁLY TONDACH SLOVENSKO, spol. s r.o.

Práca na Ústave konštrukcií v architektúre nám dáva príležitosť stretávať sa so zaujímavými ľuďmi, stavebnými odborníkmi, reprezentantami dodávateľských firiem, spoznávať ich podnikateľské filozofie a dozvedieť sa ako sa im darí naplňovať svoje predstavy na slovenskom trhu.

Dňa 23. októbra 2006 sme prijali pozvanie na návštevu centrál TONDACH SLOVENSKO, spol. s r. o., ktorá sídli v Nitrianskom Pravne. Spoločnosť, ktorú pozná odborná verejnosť z rôznych zaujímavých realizácií sme navštívili v súvislosti s prezentáciou výrobného závodu. Firma TONDACH SLOVENSKO, spol. s r. o. investovala na modernizáciu tohto výrobného závodu, a tým sa stala jediným slovenským výrobcom ťahanej keramickej strešnej krytiny, ktorá na novej technologickej linke dokáže zabezpečiť produkciu viacerých strešných doplnkov.

Podľa konateľa Jozefa Geryka má ich nová automatizovaná linka kapacitu 20 miliónov pálených škridiel ročne. Závodom nás

Účastníci exkurzie z FA STU so záujmom sledovali odborný výklad o aktivitách spoločnosti Tondach Slovensko, spol. s r. o.

sprevádzal a fundovanú prednášku viedol obchodný reprezentant Ing. Vincent Horváth. Pod jeho odborným dohľadom sme sa oboznámili s procesom výroby pálených škridiel - s prípravou suroviny na výrobu pálených škridiel, s vytváraním výrobkov, so sušením keramickej hmoty, výpalom keramickej hmoty a farebnými úpravami povrchov pálených škridiel TONDACH.

Danka Gáliková

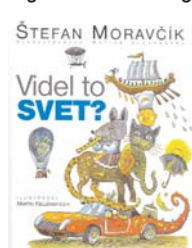
IBBY 2006 OCENILA Mgr. MARTINA KELLENBERGERA

Medzinárodná únia pre detskú literatúru IBBY (International Board on Books for Youthe People) ocenila na 30. kongrese v čínskom Macau za významný prínos do tvorby pre deti a mládeže aj slovenského ilustrátora Mgr. Martina Kellenbergera.

Nominácie a hlavnú cenu Hansa Christiana Andersena udeľuje IBBY každé dva roky a medzinárodná porota

posudzuje v oboch kategóriách po 70 národných nominácií. Slovákovi tentoraz posunula na popredné miesta. Spisovateľovi Ľubomírovi Feldekovi patrí piata priečka a náš kolega - pedagóg Mgr. M. Kellenberger skončil siedmy.

Ocenenia boli autorom odovzdané v Bratislave prezidentom slovenskej sekcie IBBY Jánom Uličianskym a riaditeľom Bibiany Petrom Čáčkom.

Mgr. Martin Kellenberger, ktorý svojimi obrázkami spestril okrem iných aj knihy Daniela Heviera, Petra Glocku, alebo Štefana Moravčíka pri preberaní ocenenia

povedal: "Viac ako konkrétne miesto je úžasné, že sa detská knižka dostala do povedomia. Jej prínos je neoceniteľný, lebo aké budú naše deti, taký bude svet."

Ilustrátor, maliar a grafik tvrdí, že má rád, ak sa v literárnych dielach vyšantí spisovateľ aj maliar a deťom tak spolu odovzdajú posolstvo a túžbu dobýjať hviezdy i svoje vnútro.

Blahoželáme Mgr. M. Kellenbergovi a ďakujeme, že aj vďaka nemu sa zvýši kredit Slovenska v umeleckom svete.

- kf -

JUBILANTI U DEKANA

V pondelok 23. októbra 2006 sa opäť v malej zasadačke dekana stretli pri príležitosti pracovných a životných výročí fakultní jubilanti. Jubilantov privítal dekan fakulty Dr. h. c. prof. PhD. Ľudovít Petránsky, DrSc.

Dekan FA STU v príhovore individuálne ocenil entuziazmus a erudíciu jubilantov v ich profesijnom a pedagogickom pôsobení na akademickej pôde a zaželal im ďalšie úspechy v profesionálnej práci aj súkromí.

Na stretnutí sa vytvorila príjemná atmosféra a prediskutovali sa niektoré pedagogické a odborné otázky a zaspomínalo sa na „staré časy“.

Na októbrovom stretnutí oslávil životné jubileum doc. Ing. arch. Viliam Dubovský, CSc. Pracovné jubileá mali doc. Ing. arch. Marína Heliová, PhD., Ing. arch. Dagmar Mikušíková, PhD., Ing. arch. Zuzana Tóthová, PhD. a Ing. arch. Juraj Furdík, PhD.

Jubilantky doc. Ing. arch. M. Heliová a Ing. arch. Z. Tóthová, PhD. s dekanom FA STU.

Poděkan Ing. arch. B. Somora, PhD. sa pripojil k blahoželaniam aj ďalším jubilantom doc. Ing. arch. V. Dubovskému, PhD. a Ing. arch. J. Furdíkovi, PhD.

Ohlasy na stretnutie

Ako na Vás zapôsobili osobné poďakovanie za Vaše doterajšie odborné a pedagogické aktivity od vedenia fakulty pri Vašom pracovnom, respektíve životnom jubileu?

doc. Ing. arch. Marína Heliová, PhD.

Milé a príjemné, primerané udalosti, kvôli ktorej sa pozvanie jubilantov vedením FA uskutočnilo.

Ing. arch. Juraj Furdík, PhD.

Osobné poďakovanie od pána dekana a vedenia fakulty bolo pre mňa príjemným prekvapením. Aj keď človek vie, že čas je neúprosný. Pripomenutie môjho 30-ročného pôsobenia na FA, t.j. od jej vzniku je dôvodom k zamysleniu a bilancovaniu. Najväčším potešením pedagóga a učiteľa sú však jeho študenti a terajší profesionáli a ich výsledky. Som rád, že mnoho z nich sú moji priatelia a úspešní architekti. Ich úspešnosť to je však zásluha všetkých nás a našej fakulty.

- kf -

Foto: J. Saparová

**NOVINKY KNIŽNICE
FAKULTY ARCHITEKTÚRY
STU**

Pre priebiežné informačné zabezpečenie pedagógov a študentov FA STU uvádzame nové odborné tituly publikácií, ktoré získala fakultná knižnica:

CÍLEK, Václav

Krajiny vnútorné a vonkajšie.

Praha : Dokořán, 2005. 269 s.

- ISBN 80-7363-042-7.

CÍLEK, Václav

Makom. Kniha míst. - Praha : Dokořán, 2004. 267 s.

- ISBN 80-86569-91-8.

CÍLEK, Václav

Vstoupit do krajiny: O přírodě a paměti středních Čech.

Praha : Stredočeský kraj, 2004. 110 s.

- ISBN 80-86569-58-6.

KLEINOVÁ, Naomi

Bez loga. - Praha : ARGO, 2005. 510 s.

- ISBN 80-7203-6710-8.

KOMÁREK, Stanislav

Mimikry, aposematismus a příbuzné jevy: Mimetismus v přírodě a vývoj jeho poznání.

Praha : Dokořán, 2004. 188 s. - ISBN 80-86569-72-1.

LOMBORG, Bjorn

Skeptický ekolog: jaký je skutečný stav světa?

Praha : Dokořán, 2006. 587 s.

- ISBN 80-7363-059-1.

MARKOŠ, Anton - KELEMEN, Jozef

Berušky, andělé a stroje.

Praha : Dokořán, 2004. 205 s.

- ISBN 80-86569-69-1.

Publikácia sa zaoberá umelou inteligenciou.

MARKOŠ, Anton

Tajemství hladiny: Hermeneutika živého.

Praha : Dokořán, 2003. 347 s. - ISBN 80-86569-67-5.

MORAVČÍKOVÁ, H. - DULLA, M.

Architektúra na Slovensku: stručné dejiny.

Bratislava : Slovart, 2005. 181 s.

- ISBN 80-8085-079-8.

STEWART, Ian

Odsud až do nekonečna: Průvodce moderní matematikou.

Praha : Dokořán, 2006. 365 s.

- ISBN 80-7363-017-6.

WESTBROEK, Peter

Život jako geologická síla.

Praha : Dokořán, 2003. 207 s.

- ISBN 80-86569-42-X.

- od -

Informačné listy Fakulty architektúry STU v Bratislave môžete nájsť aj na webovej stránke vo farebnej verzii:

http://www.fa.stuba.sk/buxus/generate_page.php?page_id=948

Nové číslo nášho stredoeurópskeho vedeckého a odborného časopisu ALFA č. 3-4/2006 nájdete vo farebnej verzii na webovej stránke:

http://www.fa.stuba.sk/buxus/generate_page.php?page_id=945

**Informačné listy FA STU Bratislava
ročník 13, 2006/2007, č. 2-3,
október-november**

**Vydáva: FA STU, Námestie slobody č. 19,
812 45 Bratislava**

Šéfredaktorka: Mgr. Kvetoslava Ferková

Kontakt: 0918665026, 02/5727 6178

e-mail: ferkova@fa.stuba.sk

Layout: Mgr. Kvetoslava Ferková

Za obsah dodaného príspevku

zodpovedá autor.

